

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Sakálovej a sudcov JUDr. Lubora Šeba a JUDr. Rudolfa Čirča v právnej veci žalobcu **V. G.**, bývajúceho v K., zastúpeného JUDr. M. K., advokátom v H., proti žalovanej **Slovenskej republike – Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky**, Župné námestie č. 13, Bratislava, **o zaplatenie 21 492 Sk**, vedenej na Okresnom súde Rimavská Sobota pod sp.zn. 6 C 30/2007, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 29. novembra 2007 sp.zn. 16 Co 283/2007, rozhodol

t a k t o :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 29. novembra 2007 sp.zn. 16 Co 283/2007 **z r u š u j e** a vec vracia Krajskému súdu v Banskej Bystrici na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Rimavská Sobota uznesením z 10. augusta 2007 č.k. 6 C 30/07-22 s poukazom na § 103 O.s.p. podľa § 104 ods. 2 O.s.p. zastavil konanie, v ktorom sa žalobca domáhal náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Rozhodnutie o zastavení konania odôvodnil tým, že právny zástupca žalobcu v stanovenej lehote na výzvu súdu neodstránil nedostatok podmienky konania spočívajúci v nesprávnom označení žalovaného. O trovách konania rozhodol podľa § 146 ods. 2 O.s.p.

Krajský súd v Banskej Bystrici na odvolanie žalobcu uznesením z 29. novembra 2007 sp.zn. 16 Co 283/2007 uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že uznesením zo 7. júna 2007 súd prvého stupňa vyzval žalobcu, aby svoje podanie z 28. marca 2007 opravil a doplnil tak, že má označiť rozhodnutie štátneho orgánu, ktorého nezákonnosťou vznikol žalobcovi nárok na náhradu škody a zároveň má preukázať príčinnú súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vzniknutou škodou ako aj doplniť ďalšie podstatné náležitosti. Napriek tejto výzve prvostupňového súdu však žalobca požadované doklady nepredložil. V závere odôvodnenia rozhodnutia uviedol, že súd prvého stupňa neposúdil návrh podľa správneho právneho predpisu.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal dovolanie žalobca, navrhol ho spolu s uznesením okresného súdu zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnil tým, že v danej veci neexistovala prekážka nesplnenej podmienky konania a svojím postupom súdy žalobcovi odňali možnosť konať pred súdom (§ 237 písm.f/ O.s.p.), keď okresný súd ako prekážku konania označil nespôsobilosť Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky byť zástupcom účastníka konania a krajský súd žiadnu prekážku podmienky konania ani neuviedol. Paradoxne vo svojom rozhodnutí krajský súd nepriamo uviedol, že okresný súd vec posúdil podľa nesprávneho právneho predpisu, čím dal žalobcovi za pravdu, že neexistuje nesplnená podmienka konania a napriek tomu uznesenie potvrdil bez toho, aby uviedol iný nedostatok konania, ktorý by odôvodňoval zastavenie konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie včas podal účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), prejednal dovolanie bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu podľa § 242 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je prípustné a dôvodné.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. Pokiaľ dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak smeruje proti zmeňujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 O.s.p.) alebo potvrdzujúcemu uzneseniu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že je dovolanie

prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 239 ods. 2 písm.a/ O.s.p.) alebo ak ním bolo potvrdené buď uznesenie súdu prvého stupňa o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia (§ 239 ods. 2 písm.b/ O.s.p.) alebo ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo jeho vyhlásenie za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 písm.c/ O.s.p.).

Dovoláním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nemá znaky vyššie uvedených uznesení. Žalobcom je napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ktorým odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa (pričom v jeho výroku prípustnosť dovolania nevyslovil). Je preto nepochybné, že dovolanie žalobcu podľa § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale zaoberal sa i otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm.a/ až g/ O.s.p. Ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno dovoláním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 239 O.s.p. vylúčené. Pri skúmaní, či je dovolanie prípustné sa dovolací súd zameril predovšetkým na okolnosti, ktoré dovolateľ v dovolaní namietal.

Podľa § 237 písm.f/ O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa v zmysle tohto ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa znemožní účastníkovi realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Zastavenie konania pre neexistujúci nedostatok podmienky konania, je odňatím možnosti účastníkovi konať pred súdom podľa § 237 písm.f/ O.s.p.

Spôsobilosť byť účastníkom konania má ten, kto má spôsobilosť mať práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva (§ 19 O.s.p.).

Kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania; § 103 O.s.p.).

V preskúmvanej veci z obsahu spisu vyplýva, že žalobou podanou na súde prvého stupňa sa žalobca domáhal náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom, pričom za žalovaného označil Slovenskú republiku, zastúpenú Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie č. 13, Bratislava. Takto označený žalovaný v písomnom vyjadrení k žalobe nemal pochybnosť o tom, že ide o nárok uplatnený podľa zákona č. 58/1969 Zb. Pritom Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky nenamietalo, že nie je tým orgánom, ktorý má v mene štátu konať, a žalobu žiadalo zamietnuť s poukazom na § 4 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. Súd prvého stupňa však podľa § 104 ods. 2 veta tretia O.s.p. konanie zastavil s tým, že právny zástupca žalobcu neodstránil vadu v zastúpení žalovaného v lehote desať dní od doručenia výzvy na odstránenie tejto vady. Následne na to odvolací súd dovolaním napadnutým uznesením potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne (§ 219 O.s.p.), aj keď (ako to z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva) z iných dôvodov.

Je pravdou, že otázka, ktorý orgán štátu vzhľadom na obsah a povahu daného sporu má v mene žalovaného konať, nie je otázkou pasívnej legitímácie žalovaného; zistené nedostatky v zastúpení žalovaného majú povahu nedostatkov procesných podmienok konania. O takýto prípade však v preskúmvanej veci nejde. To ostatne akceptoval aj odvolací súd, keď poukázal na to, že správne mala byť žaloba posúdená podľa zákona č. 58/1969 Zb. a nie podľa zákona č. 514/2003 Z.z. (podľa ktorého vec posudzoval súd prvého stupňa), čím de facto skonštatoval neexistenciu nesplnenia podmienky konania uvedenej súdom prvého stupňa, ako dôvodu na zastavenie konania, pričom sám odvolací súd neuviedol iný neodstrániteľný nedostatok podmienky konania, pre ktorý by bolo treba konanie zastaviť. Ak aj napriek tomu odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa o zastavení konania potvrdil, rozhodol nesprávne a týmto postupom odňal žalobcovi možnosť konať pred súdom (§ 237 písm.f/ O.s.p.).

So zreteľom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 243b ods. 1 O.s.p. uznesenie odvolacieho súdu zrušil a podľa § 243b ods. 2 O.s.p. mu vec vrátil na ďalšie konanie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. apríla 2008

JUDr. Eva Sakálová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :